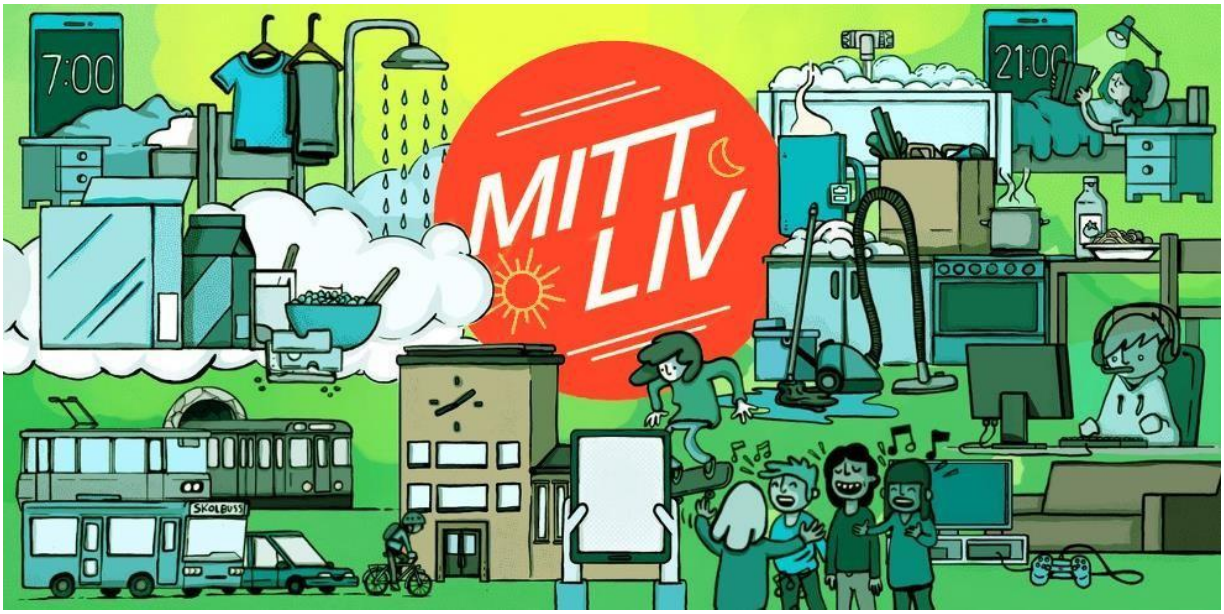
Mitt liv – manual för lärare

Mitt liv är ett samarbete mellan Nordiska museet och UR. Redan 1942 gjordes en liknande insamling med skolelever. Nu gör vi en uppföljare.

Varför ska min klass vara med?

Vi tar elevernas berättelse på allvar. Alla inskickade bidrag hamnar i vårt arkiv där de sparas för framtiden. Elevernas bidrag är viktiga!

Som en extra morot delas priset **Årets skaffare** ut varje år till två mellanstadieklasser som särskilt väl hjälpt till att spara sin samtid för framtiden.

Hitta i handledningen:

- Huvuduppgiften s. 2
- Inlämning s. 3
- Läroplanskoppling s. 4
- Valfria uppgifter s. 5

Separata PDF:er: Kopieringsunderlag med frågor samt blankett till vårdnadshavare finns som separata PDF:er på https://mittliv.nordiskamuseet.se/sa-kommer-du-igang/. Skriv ut de delar ni behöver.

HUVUDUPPGIFT

Demokrati i mitt liv

Vem bestämmer hemma och i skolan? När får barn vara med och påverka? Här får eleverna berätta om demokrati utifrån sin egen vardag.

Fyra teman att utgå från

Vem bestämmer? Vem bestämmer hemma och i klassrummet? Vad får eleven bestämma själv, och vad skulle hen vilja ha mer att säga till om?

Rätt att rösta. Vad tycker eleverna om rösträttsåldern? Vilka frågor vill de påverka? Finns det andra sätt att förändra något än att rösta?

Att säga vad man tycker. Hur känns det att få säga sin mening? Hur kan man tycka olika utan att såra varandra?

Regler. Vad gör en regel rättvis? Behöver samma regler alltid gälla för alla? När borde en regel ändras?

De fullständiga frågorna finns i PDF:en med kopieringsunderlag. Använd stödfrågorna för att hjälpa eleverna vidare i berättandet.

Ett förslag på arbetsgång

Introducera, cirka 40 minuter. Gå igenom uppgiften och välj vilka frågor ni börjar med. Ni måste inte arbeta med alla fyra frågorna, utan det går bra att välja en eller ett par av dem. Låt eleverna fundera själva innan ni samtalar tillsammans. UR:s serie Demokratiskt land kan ge stöd och inspiration.

Arbeta, cirka 60–120 minuter. Dela gärna upp arbetet på flera tillfällen. Låt eleverna berätta på det sätt ni har valt och sedan lägga in sina svar i elevformuläret.

Läs och utveckla, cirka 40–60 minuter. Läs igenom bidragen. Hjälp eleverna att förtydliga och lägga till exempel. Ta upp gemensamma skrivtips i klassen utan att dela personliga berättelser. Tiderna är förslag; anpassa efter gruppen.

Små exempel berättar mycket

Be gärna eleverna beskriva en situation de varit med om. Hur gick det till när klassen bestämde något? Vad hände när någon inte höll med? Sådana detaljer hjälper framtidens läsare att förstå livet i dag.

Årets skaffare 2027

Mellanstadieklasser som deltar i Demokrati i mitt liv är med och tävlar. Sista inlämningsdag är **28 februari 2027**. Juryn från Nordiska museet och UR ser till klassens samlade bidrag och hur utförligt eleverna berättar.

PRAKTISKT

Från klassrummet till museet

Du som lärare granskar och skickar in bidragen. Eleverna kan inte själva publicera något på nätet.

Innan ni börjar

1. Skapa ett konto och logga in på skola.ekultur.org.
2. Välj skola, skapa din klass och lägg in elevernas för- och efternamn.
3. Dela ut de unika lösenord som skapas. Varje elev ska behålla sitt eget lösenord.
4. Dela ut den separata vårdnadshavarblanketten. Skriv ut de elevblad ni behöver.

När eleverna arbetar

Eleverna loggar in med sitt lösenord på **mittliv.minnen.se**, väljer uppgift och lägger in text och eventuella bilder, filmer eller ljud. Påminn dem om att spara.

Samma lösenord fungerar på dator, surfplatta och mobil. Eleven kan logga in igen och fortsätta ända tills du skickar bidraget till museet. Med sitt eget lösenord ser eleven bara sitt eget material.

När eleven är klar väljer hen **”skicka in till lärare”**. Du får då ett meddelande i lärarportalen. Bidraget har ännu inte skickats till museet.

När du skickar till museet

Läs igenom bidraget och kontrollera vårdnadshavarens blankett. Välj sedan i lärarportalen:

Publicering och arkivering: Bidraget får visas och sparas i museets arkiv. Vid publicering visas elevens förnamn, ålder, skola, text och inskickade filer. Det fullständiga namnet sparas bara i arkivet.

Enbart arkivering: Bidraget sparas i museets arkiv. Enligt vårdnadshavarblanketten får det publiceras tidigast om 50 år.

Om bidraget innehåller känsliga uppgifter väljer du enbart arkivering, även om vårdnadshavaren har godkänt publicering. Blanketterna hanterar du som lärare; de ska inte skickas till museet.

Kom ihåg det sista steget

Att eleven lämnar till dig är inte samma sak som att museet får bidraget. Du behöver själv skicka det vidare i lärarportalen.

Frågor eller önskemål om avpublicering? Kontakta minnen@nordiskamuseet.se.

LÄROPLANSKOPPLING

Koppling till Lgr22

Du som lärare bedömer hur din klass bäst arbetar med uppgiften. Vill du använda den som en ren skrivuppgift? Vill du låta eleverna använda text tillsammans med bild, eller berätta med film eller ljud?

Här är möjliga kopplingar till läroplanen:

Svenska och svenska som andraspråk

Centralt innehåll

• Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.

Samhällskunskap

Centralt innehåll

• Vad demokrati är och hur demokratiska beslut fattas.

• Aktuella samhällsfrågor och olika perspektiv på dessa.

VALFRIA FÖRDJUPNINGAR

Vill ni berätta mer?

Välj någon av uppgifterna här om ni vill arbeta vidare. Ni behöver inte göra dem för att delta i huvuduppgiften. Fler stödfrågor finns i PDF:en med kopieringsunderlag.

En dag i mitt liv

Låt eleverna beskriva en vanlig dag, från morgon till kväll om det hjälper dem att komma i gång. Vad gör de, vilka möter de och vad tänker de på? Små detaljer om frukosten, skolvägen eller fritiden säger mycket om vår tid. Berättelsen kan bli en text, en serie, en film eller en ljudinspelning.

Mitt hem

Låt eleverna berätta om sitt hem med ord, bilder eller film. Hur ser det ut? Vad brukar de göra där? Vilken plats tycker de mest om? Den som har flera hem kan välja ett eller berätta om flera. Anpassa uppgiften efter elevens situation.

En viktig människa i mitt liv

Låt eleverna välja en person som betyder mycket för dem och berätta varför. Det kan vara en vän, en släkting eller en annan vuxen. De kan skriva om personen eller göra en intervju, med text, ljud eller film.

Mitt liv 2050

Låt eleverna föreställa sig en vanlig dag i sitt liv år 2050. Hur bor, arbetar och äter de? Vad har förändrats jämfört med i dag? Berättelsen kan skrivas som en dagbok eller en sida ur en kalender.

Ta hjälp av berättelser från andra tider

Läs gärna en äldre berättelse tillsammans. Vad känner eleverna igen? Vad är annorlunda? Vad skulle framtidens barn behöva få förklarat om vår vardag?

- Barn berättar 1942
- Barn berättar 1973
- Barnens berättelser om framtiden
- Filmer: experter om framtiden

Mer om Mitt liv: mittliv.nordiskamuseet.se
Mer om priset: Årets skaffare